

INTERJÚ

Vasile Miriuță edző: jól esik a magyar szurkolók elismerése

4.

CSENDES ÓRA

Református Egységnap Nagyváradon: megújulás lelki ébredéssel

6.

SPORT

A Székelyudvarhelyi KC felemelkedése és stagnálása

15.

5 484 9106 0019 17021

Szövetkezetek és erős közösségek

Beszélgetés dr. Hunyadi Attila Gábor kolozsvári gazdaságtörténésszel

FORRÁS: HARGITANEPE.EU

A Nagyküüllő Mezőgazdasági Szövetkezet a gazdák összefogásának egyik erdélyi sikertörténete

Messze földön híres szövetkezeti örökséget tudhat magáénak az erdélyi magyarság. A két világháború között a magyar közösség mintegy fele valamilyen összefogáson alapuló szövetkezeti vállalkozásnak volt a tagja és haszonélvezője. Az 1948-as államosításkor a román kommunista rendszer antidemokratikus módon ezer-

száz fogyasztási, értékesítési, tej-, iskola-, és egyéb típusú magyar szövetkezetet olvasztott be a román központokba. Dr. Hunyadi Attila Gábor gazdaságtörténésszel, a kolozsvári Babeş-Bolyai Tudományegyetem oktatójával a szövetkezeti hagyományokról és ezek újjáélesztési lehetőségeiről beszélgettünk.

7.

NÁNÓ CSABA

Civileké a pálya

Román szempontból egy nemzeti kisebbség kultúráját, nyelvét, épített örökségét megvédeni és megőrizni hivatott kezdeményezés etnikai szeparatizmust, a vehemensebbek részéről a területi egység veszélyeztetését és revíziót jelenthet. Ezt annak mentén mondják, hogy évtizedek óta – az éppen aktuális politikai rendszertől függetlenül – halljuk, miszerint Románia „megoldotta a kisebbségi kérdést”, és a román kisebbségpolitika modellértékű. (Erről mindig eszembe jut a nációk „végső megoldása” zsidóügyben, de ebbe most ne menjünk bele).

A Kolozsváron megtartott Európai Nemzetiségek Föderatív Uniójának (FUEN) kongresszusán kiderült,

amit mindig is tudtunk: kisebbségeket érintő kérdésekben a többség szerint minden rendben, szerintünk semmi sem. A nemzetközi szervezet helyszínavasztása akár jelzésértékű lehet, hiszen olyan városban tartották az előadásokat, ahol még a többnyelvű helynévtáblák kifüggesztése is hosszú évek harcának eredményeként született meg. A siker egy civil kezdeményezésnek köszönhető, tehát nem a sikeres hivatalos kisebbségpolitika eredménye.

Hol vannak már azok az idők, amikor a román hatalom fűt-fát megígért a kisebbségeknek, csak hogy befogadják az Európai Unióba és a NATO-ba? A csatlakozás lejártával visszatértek

ugyanazokhoz a szövegekhez: miközben jogaink állandóan csorbulnak, és vannak, akik nyíltan, már-már betegesen gyűlölnék minket, a hivatalos állásfoglalás szerint mi itt úgy élünk, mint hal a vízben, és sehol a világon nincs ilyen jó dolga a magyarnak.

Az Európai Unió intézményei közben kivonják magukat a felelősség alól, ami a kisebbségek problémáinak megoldását jelenti. Pedig az EU-ban több mint hatvan regionális vagy kisebbségi nyelv létezik, ezeket az unió mintegy 40 millió polgára beszéli. Ennek a nyelvi és kulturális sokszínűségnek egyenes következménye, hogy minden kisebbségi állampolgár viseli a maga könnyebb vagy nehezebb ke-

resztjét, és ezt – úgy tűnik – intézményes szinten senki nem kívánja levenni a válláról.

Marad tehát a polgári kezdeményezés, az aláírásgyűjtési kampány, a tiltakozás az elszennvedett igazságtalanságokkal szemben. Bár a magyar kormány kiáll az ötmillió hazáját veszített honfitársa mellett, de a problémákat belülről (is) kell vagy kellene kezelni. A jelenleg futó Minority SafePack egy olyan kezdeményezés, amelynek célja, hogy a kisebbségvédelem bizonyos területei az európai uniós jog részei legyenek. Egymillió aláírás szükséges, hogy az akció eredményes legyen, és a siker ismét csak rajtunk, civileken múlik.